

Előfizetési árak:

Évi evre . . . 90 Leu
Negyed évre . . . 45 Leu
Egy hóra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjazás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Aron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. L. Diénes Ödön

A nagy hazugságok.

II.

Ghandi börtönben ül...

Ez a szelid ígéhirdetésében történelmivé magasodott alak messzeáll a mi keresztény gondolatvilágunktól. De ami az ő gondolatvilágában örök emberi, az mégis közös a meg nem hamisított keresztény princípiummal. És aki igazságottevő lelkiismerettel figyeli az ő mind inkább világtörténetivé szélesedő apostolkodását, annak emlékeztében, lehetetlen, hogy fel ne merüljön egy pillanatra a Golgota nagy Ghandi-jának glóriás alakja, amint az igazságnak homlokáról sugárzó méltóságával fordul kinzóihoz: „Ha nincs igazam, hazudtolj meg! Ha igazam van, miért ütösz?” Még elnyomott népének a szenvedések alól való felszabadításának átkeresése is azonos: „Tedd el a fegyvert! Mert aki fegyvert fog, fegyvertől veszhet el!”

Akinek lelkében ilyen törhetetlen a hit az élő, örök emberi jog erejében, hogy az iga összetöréséhez, a szenvedések megtörüléséhez fölöslegesnek, sőt elhibázott eszköznek tekinti a gyilkoló fegyvert, azt a börtön sohasem fogja sem elnémitani, sem megfélemlíteni, sem megtörni!

Az elnyomott népek kibeszélhetetlen szenvedéseit, a világ mérhetetlenné dagadt nyomorúságát, a holtra sebzett igazság kéztördelő jajsikoltásait nem is börtönnel fogják elhallgattatni.

Csak igazsággal. Csak az emberi élet nagy hazugságainak a történelmi életből való kiküszöbölésével.

Az elviharzott világháború minden képzelő erőt megcsufoló irtózatai, a minden emberiségből kivetkőzött indulatok borzalmas összerobbanásai igazolják azt a mondhatatlanul szomorú igazságot, hogy a kétezer év óta keresztény névvel hivalgó ember csak külsőségek kultuszát üzte és üzi ma is. Az igazi krisztusi gondolatból éppen azt nem bírta életre testesíteni, ami az emberi boldogságnak, a világ békességének egyedüli szilárd alapját képezheti.

Amíg az igazi humanizmus, amíg az erkölcsök civilizációja csak chimera, addig a világ nyomorúságából nincsen kivezető út.

El lehet képzelni a krisztusi szeretetnek és az elvitathatatlan emberi életjognak csufosabb ésszerűmetlenebb tagadását, mint amint a háborút nem befejező, de titkon állandósító, hazug bekegyesítő tevényt? Ahol nyíltan tett humanus kijelentések ellenére örendelkezési joggal bíró népeket bitang juhok módjára szorítottak új karámba s a győztesek fölényes dőllyel ajándékoztatták szét tetszésük szerint azt, ami sohasem volt az övék?

Nem a nagy hazugságok diadala volt-e ez? Nem ez volt-e eddig a történelem legnagyobb igazságtalansága, melynél a humanus doktrínák a legszűgyenyetesebb vereséget szenvedték? Mit fognak tenni e föld hatalmasaimajd egy kirobbanó, minden emberi szentséget sárba gázoló bolsevizmus ellen, mikor a bosszu tobzódásában maguk adták erre a tévelygő emberi gondolkodásnak az első iskolapéldát?

Nem a nagy hazugságok e diadalának egyenes lezármozottja, óriási torzszülöttjé-e a mai világkrízis, az emberiség mai, mérhetetlen nyomorúsága?

Van-e kivezető út ebből az irtózatoss khaoszból és ha van, merre kell azt a nagy sorsintézőknek keresniök?

Kell lennie. Csak ott kell keresni, ahol van. Az örök igazság, az örök emberi jogok elismerésében. Annak a legfőbb princípiumnak életté testesítésében, hogy a teremő Isten képére alkotott ember élethez való jogát nem a bőr színének különbözősége szerint kell értékelni.

A gazdasági krízis megszüntetése csak egy kis töredéke ennek a világproblémának! Teljes felszabadulást, életmegújodást, igazi megoldást csak gyökeresen átalakult, önző érdekek hipokrita hazugságaitól megtisztult emberi gondolkodásmód hozhat.

Mikor a Ghandi börtönének zárait végképp letöri a népek sorsintéző hatalmainak önmagára elszállt igazságérzete és a dia-

dalmas emberi méltóság elfoglalja trónját, amit eddig a nagy hazugságok szédelgői bitoroltak, akkor egyszerre végérvényes megoldást talál minden világkrízis, minden világyomoruság.

Akkor egy új kereszténység felé orientálódik az emberi gondolkodás. Amely szakít a hazug jelszavak és képmutató külsőségek hagyományaival és a krisztusi gondolat életté inkarnálását mutatja fel.

Ez az új kereszténység nem dogmákon fog kérőzni, hanem az emberszeretet élettevékenységében az élet megtisztulását és egyetemes boldogítását munkálja. Nem a templomok küszöbének kopogtatásában mutatja vallásos hitének nyilvánulását, hanem egyetlen óriási templomná, a békesség, munka és boldogság templomává fogja felépíteni az emberirtó harcok viharában már-már romokba roskadó világot.

Ma még csak álom ez. De gyönyörűsége álom. És amikor a Ghandi ígéhirdetésének jutalma már nem a börtön lesz, az önmagára eszmélő emberiség meg fogja találni az utat az álom megvalósításához.

Szabó Jenő.

A halált szállítják a nagyhatalmak Keletre — írják az orosz lapok.

Az orosz lapok foglalkozván a japán kínai háborúval, megállapítják, hogy a nagyhatalmak nagyiparosai nagyszerű üzletet csinálnak a kínai és japán katonák halálából. A lapok azt közlik, hogy naponta tíz-tizenöt löszszerrel megpakott hajó indul az északeurópai kikötőkből Japán és Kína felé. Az „Izvesztija” szerint a legnagyobb üzletet eddig Anglia csinálta, amely kilenc hajó fegyvert szállított Japánnak. A lapok ezzel fejezik be cikkeiket: — A nagyhatalmak vigan szállítják a halált a keleti hadszíntérre, de vajon meddig...

TÁRCA.

— Daragits Sándor verseiből. —

TAVASZ.

Ős pogány istenek szeretkezést ünnepe
rügypontó langyos mosolyával,
vérforraló bódító illatával [kaszt.
Vénből újra derűskedvű, tetterős ifjat fa-

Rózsaszínes virágfelhőivel díszít fel
kopasz öreg törzseket,
s csillogó napsugárkoronával ékesíti
gondterhes fejüket.

S azután — puhakézzel — simítja
végig az öreg föld kerges, kopasz hátát,
odavarázsolva illatos zöld mezőket, rétet;
Szerelmes csókkal pezsdít új életet
emberben, röppenő kis madárban.

És párosító örökszép munkáját befejezve
bucsut, csókot intve száll messze messze.

NYÁR.

Édes szerelem fogant asszonytestként
dicsőült mosollyal ragyog fel.
Opálos, áttetsző ködökbe vonva
ördökösszorus, sóhajtozó hegyóriásokat.

Örömkönn ömlik át aranyarcán
a tuláradó nagy boldogságtól
s szeliden felderül megint,
kedvesen, diadalbíró.

Estére aranyló, sárga takarót von
életterhes meleg testére
s mosolyra pattanó piros ajakkal álmodja
termékenysége gyönyörű álmait.

Fel-alá hullámszik dus tápnedvekkal
tele édes keble
és bohón álmodik, álmodik.

ŐSZ.

Sietve örömről gyönyöröket osztogatva
mint helyszármu éjlepké suhan,
s alig született pünkösdi királyságát
mámorokba vergődve éli ki.

Tobzódva csókol nektár zamatu
pirosuló édes gyümölcsöket,
Önfeledten kacagva szürcsöl
aranylófürtű, részegítő szőlőnedveket.

Saját balga sorsán mulatva
hol vig, hol meg szomorú,
most életakkordokat dalol andalítón,
később fájdalmasan zokog.

És midőn érzi rövid élete végét,
magára ölti pompás, álomszínfoltos
remek királyi palástját,
Szomorú fejére teszi szikrázó brilliants
[diszes
Öreg koronáját
és felségesen temetkezik.

TÉL.

Haragosan dul-ful a redves vén:
Mégében kacag s azután harap.
Majd kibékül csendesen
s felöltve csillogó fehér palástját
játsszik, mosolyog kedélyesen.

Csörgő-zörgő bohóc-sipkát téve
csinál ő vidám kárnevált,
majd szeszélyesen újra kedvét veszti
kergeti szét sivalkodó, rut unokáit.

Nyivogva, bögre rohannak azok jobbra-balra
hogy haragos-keservükben világokat dűljá-
[nak szét,

Rendeznek cirkuszt s bömbölve nyelvelnek.
utjukat szegő makacs kéményeknek.

Aztán megint visszahívja őket a rut vén,
s mond nekik
bölcs meséket
elmúlásról és a pusztulásról.

Amerika készül a háborúra.

Az amerikai haditengerészet egyik flottarésze, amely 46 csatahajóból áll, ma reggel elindult a Havai szigetek felé, ahol a lapok jelentése szerint hadgyakorlatot fognak tartani. A lapok szerint a hadgyakorlat szoros összefüggésben van a keleti eseményekkel.

XV. előadó-est a Kath. Otthonban.

Szerdán tartotta a Kath. Otthon XV. előadó-estjét. Bögözi József, a szentkatolnaiak plebánosa „XIII. Léo pápa enciklikája és a munkáskérdés” címen tartotta meg nagyon magvas, értékes fejtegetését. A prófétalelkű nagy pápa a „Rerum novarum” kezdetű enciklikájában már egy fél századdal ezelőtt megjósolta a mai gazdasági forradalmat és világválságot s egyúttal megmutatta az ezen chaotikus zűrzavarból kivezető egyedül helyes utat: az evangélium szellemében való társadalmi újjászülést. Bögözi plebános kedves, mindig mosolygó egyénisége nagy szimpatitást váltott ki a kézdívasárhelyiek lelkéből. Jól esik látni, hogy a vidéki pápáság is bekapcsolódik az Otthon kulturmunkásságába s város és falu összefog a mai felnőtt generáció nevelésében. Reméljük, többször is látjuk majd körünkben s az előadással mellől máskor is fogja hallgatni szavát.

Fülöp Kálmán, tanár: „Mai Franciaország”-ról értekezett s bevilágítva a mai francia társadalomba és a francia lélekbe, sok új és érdekes megállapítást szögezett le. A francia problémát új oldalról világította meg. Fülöp Kálmán, aki először mutatkozott be az Otthonban, határozott értéket képvisel az előadók karában.

Szöcs Lajos tanár a „román-magyar szomszédsági viszony”-ról tárgyalva, gazdag történeti adatokkal világította meg, hogy a két nép a legrégibb időktől kezdve a legszorosabb gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatban élt egymással. A kimerítő előadásból sokat tanult a hallgatóság. Szöcs Lajost nem kell bemutatnunk. Rövid tiltása alatt hűségesebben kivette részét minden társadalmi és tudományos megmozdulásból.

Mindhárom előadót lelkesen ünnepelte a közönség.

A jövő szerdai előadók: Damján István villany-telepi igazgató, Benkő Dénes műkertész, Dr. Várhelyi Gyula.

Mikor a hirdetés mesélni kezd...

Néhány lap apróhirdetési rovatát olvastuk át a napokban. A legizgalmasabb és a legerdekesebb olvasmány. Többen írták és valósággal egy kollektív gazdasági értekezés, erkölcsi lektan, szociológia. Minden, de minden benne van ebben az olvasmányban. Minden szó egyszerű, stílusa kifejező.

Kezdődik a betöltendő állásokkal. Fontos és alapos gazdasági munka. Bármilyen hihetetlenül hangzik, kínálnak állást a munkátlanoknak. Egy közhazsnu, de kényes cikkeket készítő gyár utazót keres cikkeihez, mely — mint írja — férfiaknak nélkülözhetetlen. Sorsjegyarushoz érettségizett fiatalembereket keresnek. Egy ügyvéd irodakísasszonyt keres román, német, francia nyelvtudással. Perfekt gépirónak és gyorsírónak kell lenni, azonkívül érteni kell az ügyvéd ur gyermekeinek neveléséhez és a konyhai munkálatokhoz. Mindezt havi 1500 leut kínál fizetségül az ügyvéd ur. A mosogatáshoz kell a francia és a német nyelvtudás.

Sokkal gazdagabb az állástkeresők rovat. Egy volt középiskolai tanár házmesteri vagy hasonló állást keres.

A különféle rovatban, csak úgy hemzsegek a manikűrözők és a masszírozók. A legszemérméletlenebb prostitúció vására folyik itt. „Fiatal urilány erőlyesen masszíroz férfiakat. „Deutsches frauilein speciális módszerrel manikűröz. Bejárat a kapu alól.” „Negyvenéves izmos hölgy sikerrel manikűröz korosabb férfiakat Biztos siker jelíge. Levelezőlap hívásra házhoz megy.”

A levelezés rovatban „Hatvanas férfi keres husz éves hölgyet szórakozó partnerül. Jelíge: Párosan szép az élet. Kérdés, „hogy a husz éves hölgynek ugyanaz lesz a véleménye? „Lélekben intelligens molett hölgy, fiatal művész szenvedélyes társaságát keresi Jelíge: Vör és arany.” Az aranyat valószínűleg a lélekben intelligens molett adja.

— Uraim kiástam a harci bárdot — írja valaki — ellenségek jelentkezzének. Tavasszal elszívjuk a béképipát jelíge.

Arról, hogy a bárd hol volt eddig, a béképipás nem nyilatkozik.

A házasság rovat unalmas — Csak a közvetítők hirdetnek. Változatlan optimizmussal ígérk az előkelő, dús gazdag árva urileányt és az adonísi szépségű milliomas gyárigazgatót, akik közvetítő és apróhirdetés útján tudnak csak párt találni.

Megkerült a tizenhat esztendővel ezelőtt eltűnt gyermek.

Hosszu Lacika, aki közben erős ifjúvá fejlődik, életjelt ad magáról...

Tegnap a posta levelet hozott Hosszu Józsefnek, a Kaszinó felügyelőjének. A levél elűtötte szokásos, sablonszerű, „hogyan vannak, hálá az Istennek mi jól” hangzású levelektől. Hosszunak ez a levél csaknem hihetetlen dolgot jelentett. Amiről már régen lemondott, ezelőtt 16 esztendővel eltűnt, még akkor alig 2 hónapos unokájáról, a kicsi Laciról szól a levél. Maga Laci írta, hírül adva hozzátartozóinak, hogy él, egészséges és szeretne tudni valamit a családról, az édesanyjáról.

A menekülés fogatagában...

De hogy krónikaszerűleg adjuk az eseményeket, vissza kell menjünk a menekülés borzalmas napjaiba, amikor sokan elhagyták értékesebb dolgaikat, csak hogy felkapaszkodjanak a rohanó, zsúfolásig megterhelt vonatokra. Az egyik állomáson a menekülők az érkező vonatra várakoztak, miközben egy édesanya vízért szaladt és gyermekét addig otthagya a váróterem asztalán. Mikor visszatért az asszony, a polyás-baba eltűnt. Sikoltozva szaladt végig a menekülők sorfala között, azonban a gyermekét sehol nem találta. És ekkor nem sokat törődtek az emberek egymás bajával, mindenki a maga értékét mentette, a saját hozzátartozójának sorsa érdekelte az embereket.

Ez a kis gyermek Hosszu Lacika volt. Hosszu József kézdívasárhelyi lakos unokája,

A székely nép fennmaradásának alapjai.

— László Dénes román. kath. lelkész felolvasása a Szent Antal estélyen. — (5.)

A széles háromszéki sík fölött élnek és lebegnek elhunyt nagyjaink éltető szellemei. Berecki születésű ágyuöntő Gábor Áron bátorságot sugárzó szelleme, zágoni Mikes Kelemen bujdosó lelke, Ajtai Benkő József, Csernátóni Bod Péter, Apácai Cseri János haladást, magasabb egyetemes emberi kultúrát akaró nagy lelkei, egy szál bottal az őshazába induló Körösi Csoma Sándor lánglelke, Dózsa György igazságot akaró forradalmár szelleme és a többiek szelleme, mindmind nagy szülöttei Háromszéknek.

Amelyik faj ilyen nagy lelkeket, kitűnő egyedeket termel ki önmagából, nem semmisülhet meg, ha késő utódok igyekeznek méltók lenni hozzájuk.

S méltók lesznek az új sarjadékok, az új nemzedék akkor, ha felassák a mult értékes kincseit a jelen nehéz napjaira s a még meglevő intézmények keretében s az új idők parancsának megfelelő új szervezkedéssel igyekeznek tenni, tenni és tenni a székelység érdekében. S akkor a székely szívósság és őserő kibírja ezeket a kegyetlen idöket. Csak meg kell ujhodnunk az ősök megtartó szelleme s a saját emberségünk erejéből, mert különben a halál árnyéka közeleg.

Ó jöjjetek vissza ti Háromszék nagy fiai, elpihent nagyjai ez árva nép iránti nagy, égő halhatatlan szeretetnek, jöjjetek vissza az élők szívéhez s ti legyetek indítás az elfásult lelkekben, új lángok élesztői a kialudt szívekben. A ti nagy alakotok előtt találjuk meg önmagunkat s égő szegényen hajtson a tette fajunk érdekében. Apácai Cseri János, Körösi Csoma, Gábor Áron s a többiek ó jöjjetek, jöjjetek, éltető szellemeitek egésse belénk, hogy fennmaradásunk alapjait, ősi hitünket, családi szentélyünket, iskoláinkat és intézményeinket ápoljuk, őrizzük s minden áldozatot meghozzunk érettük. Ti halottak nyissátok fel az élők szeméit! Nagy lelkek szelleme mozdítsa fel, a dermedt akaratok rázza fel az elalélt szíveket s az elfásult lelkeket, hogy a székely lelkek egymásra találjanak s megértsék egymást.

Az egymásra talált, az egy célért dobogó lelkek és szívek fényessége biztató fénysugarakat vetít Csaba útjára, melyen több, mint ezer esztendő óta folytonos szenvedések, jaios küzdelmek s megpróbáltatások között jár a székely nép. Kioltathatatlannal vésődjek bele a székely szívekbe, hogy ez a nép élni fog itt a Kárpátok alján, idegen népek elsöpréssel fenyegető tengerében, ha egybeépített akarattal s építő szándékkal igyekezni a székely szellemet ápolni, őrizni és fejleszteni a késő utód, mert:

„A szellem elrendeltetése: élet, feltámadás és örök diadal. (Áprily).”

Az édesanya keserű szívvel, megtört lélekkel utazott tovább és Budapesten telepedett le. Ott van ma is.

Keresik a gyermeket.

A gyermek után aztán megindult a kutatás. A lapok „Ki tud róla?” rovata hozta Hosszu Lacika eltűnését is, azonban hír csak nem érkezett róla. Már le is mondtak hozzátartozói a gyermekről, mikor megérkezett tegnap a levél Hosszu József címére, szerb bélyegzésű borítékban.

Dicsértessék a Jézus Krisztus

Ezzel a vallásos, isteni hitben erős lélek tradíciós szavaival kezdődik az érdekes levél, majd a következőleg hangzik:

... én 2 hónapos korom óta itt vagyok Pál Sándornénál, legyen szives valaki tudatni engem erről az egész családról, az én anyámról, hol van, merre. Pontos címet kérek. Ha megsegítene a jó Isten, hogy megismerkednénk, többet írnék maguknak. Az én címem özv. Pál Sándorné levelével Hosszu László Jugoszlavia Mol.”

A rejtély

pedig ezek után, hogy a gyermek miként jutott nagypája címéhez, honnan tudta, hogy ő Hosszu László...

Ennek a tisztázása van még hátra, addig is azonban az öröm gyújtott tüzet egy kézdívasárhelyi nagypa szívében: él Lacika, megkerült az elveszett unoka...

Színház.

Szalay társulatának 8 napos évadja.

Mint lapunk előző számában is írtuk, Szalai Zsigmond színtársulata február 17-én megkezdte előadásait városunkban s azt 24-én be is fejezte. Nyolc este játszott e kis társulat, mindig kis közönség előtt, úgy, hogy anyagilag megbukva távoztak, innen néhány napra Kovásznára tették át működésük színhelyét.

Csupa operette volt műsoron: február 17-én, szerdán Ballerina, febr. 18-án A fehér ló, febr. 19-én Fehér Orchideák, febr. 20-án Libavásár, ugyanaznap éjfél előadásul Mit jársz meztelenül c. bohózat, febr. 21-én d. e. Mágán Miska volt színretűzve, este pedig a Vigadó éttermében volt kabaré, febr. 22-én Tul a Dunán Baranyában, febr. 23-án Repülj fecském és febr. 24-én, szerdán bezárta a szezon A mosoly országa c. dalmüvel.

Főlöszlegesen tartjuk egyenként foglalkozni az előadásokkal, melyek általában elég jók voltak, a színészek sok igyekezettel, fegyelmélettel játsztak. Boros Margit kiforrott anyasziñesznővé nőtte ki magát, Erőss Irén, Palódi Rózsi temperamentumos színésznők, Csiki Annának pedig oly gyönyörű, szép hangja van, a milyen rég nem volt színpadunkon, de játéka merev. A férfi főszereplők is mind megállták helyüket, Szalay igazgató igen jó apaszínész, Derecskey Pál komikus alakításai sok derűtséget okoztak, Tarnai József, a bonvivant is minden szerepében jó volt, ugyszintén Haller Sándor, Nagy Imre és Földes István. A segéd színésznők, Monori Kató, Haas Mella, stb. szintén felemlítendők.

Csak a közönség azon részét, mely ok nélkül távoztartotta magát a magyar színészettől, kell megróvásában részesítenünk.

A mozi műsora.

Febr. 28-án, vasárnap d. u. és este:

A NEVETŐ FÓHADNAGY

Strausz világhírű kedves operettje a „Varázskeringő” filmváltozata kerül vasárnap bemutatásra. A férfi főszerepet a legkedveltebb bonvivant: Chevallier játsza a legmegkapóbb művészetel. — Ahol a filmet eddig bemutatták, Maurice Chevalliert mindenütt viharosan ünnepelték. — A békebeli bécsi udvar minden pompája és fényében jelenik meg Ferenc József császár előtt egy kis gárdatiszt — Chevallier — ki vidám és mókás modorával nemcsak az uralkodó kegyét, hanem egy vérbeli főhercegnő kezét is szerelmét is elnyeri.

A film az egyes jelenetek felépítésében Lubitsek világhírű rendező biztos kezét mutatja, egyike a nagy rendező legjobb, legértékesebb munkáinak, amely jóval nagyobb a már itt bemutatott és nagy sikert elért „Királynő férje”-nél is.

Strausz Oszkár fülbemászó melódiái külön élményt jelentenek, mert a „Varázskeringő” ismert dalain kívül a nagyszerű komponista direkt Chevallier részére még 5 u. slágert komponált, ami nagyban elősegíti „A nevető főhadnagy” minden eddigi filmet elhomályosító nagy és megérdemelt sikerét. (as-26.)

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Febr.

27

1932.

— **Az a virtus...** Most vonulnak be zékely ifjaink katonának és ilyenkor felláncol az a virtus, mely a szesz gőzében sokszor megdöglötlen lépésekre feszíti az alkotmunkára edzett izmokat. Csütörtökön délután néhány falusi zékely legény beszeszelt állapotban a főtérre rendezett botrányt. Az egyik duhajos jókedvében a járó-kelőkbe kötött bele, mire a rendőrség is közbe lépett és azakergette őket. Később az egyik ilyen virskodó legény a Kanta-utcában dr. Török erenc orvost támadta meg. Az orvos kis lovas szánján a szokásos vizitről tért haza és a katolikus kántori lak előtt megállította a gajtját, hogy felvegye a szánra a kántor kis at, Pál Attilát. E közben dülöngélve arra nézve haladt egy falusi legény késsel hadosásva és meglátva az orvost a szánban, „megvilkolom” harci kiáltással rohant feléje és kesszel az orvos felé sujtott. Ha az orvos le nem ugrik és így ki nem védi a jól irányzott szusz, a kés feltétlen áthatítja a tüdőt. Az orvosnak többen voltak szemtanúi, akik pillanat alatt ártalmatlanná tették a legényt, aki a készt elhajlítva, elmenekült Szentlélek irányába. Az orvos sóha nem látta a legényt, így nem tudja, hogy az miért akarta leszarni. Így látszik, kellett egy medium, akin a virskodó erejét kipróbálhatja.

— **Meghívó.** A Sport Egylet vasárnap, febr. 28-án d. u. 3 órakor tartja szűjtő közgyűlését, melyre ezúton hívja meg a tagokat az elnökség.

— A Csiki Néplap újból megjelenik. A múltban a választások előtt új hetilap indult meg Csikszeregyében Csiki Néplap címen, melyet Balogh István putat személyével kapcsolatos cikkek miatt betiltottak. Most a bator hangú hírlap újból megjelenik.

— **A tartalékos tisztek jelentkezése.** Bukaresti lapok jelentése szerint a tartalékos tisztek szokásos évi szemléje március sejen kezdődik és május harmincegyedikéig tart. A tartalékos tiszteknek kapitányi rangi egyenruhájukban kell jelentkezniök. Nagyvezérkar ugyanis M. St. M. 400—1930. számú rendeletében szigorúan előírta, hogy minden a szemléken a tartalékos tiszteknek bori felszerelésben kell megjelenniök. Nem kötelesek jelentkezni azok a tartalékos tisztek, akik ebben az évben érik el a korhatárt. Azokat a tartalékos tiszteket, akik a három hónapig tartó szemlén nem jelentkeznek, a katonai törvények szerint büntetik meg.

— **Kötőke.** Serester Margit és enkö Lazi rendezésében olyan jó sikerült kötőke est volt tegnap a város-áza nagytermében, hogy a terem már nem tudott több embert befogadni. Minden egyes pont művészi élvezet volt.

— **A tartalékos altisztek jelentésük személyi adataikat a hadügyminiszteriumnak.** A hadügyminiszterium személyi ügyeket intéző osztálya felhívja a tartalékos altiszteket figyelmét arra, hogy március sejeig jelentésük be személyi adataikat a hadügyminiszteriumnak. A miniszteriumnak következő adatokra van szüksége: 1. A adkiegészítő parancsnokság székhelye, amelynél az altiszt tartozik, 2. a csapattest, melynél az altiszt legutóbb szolgálatot teljesített, 3. rang és kor, jelenlegi foglalkozása. Az adatokat Ministerul Armatei, Dir Peronalului címre kell küldeni Bukarestbe.

— **A legközelebbi Szent Antal est** március 1-én lesz, melynek rendezői: ifj. Ávid Antalné és Balogh Rózika. Ennek estnek a programja igazi művészi esemény lesz. Felolvas dr. Boga Alajos, szaval offmann Bandika, majd dr. Dávid István ját szerzeményeit játsza, utána dr. Dávid tván dalaiból enkel Domokos Pál Peter. Ábor Évike szavalata után allegorikus színpet következik, utána pedig Dienes László g szavalni. Kellemes perceket ígér Ányul 1 felvonásos szindarab, melyet Nagy Tezke, Jancsó Irenke, Benkő Lajos, Benkő ázi, Kovács Ferenc és Dienes László adak elő. Lesznek egyéb megígertesek is, azonban ezeket nem áruljuk el, csupán felhívjuk a közönség figyelmét erre az estélyre.

— **Menjünk ma a moziba és mondjunk búcsút Gallotsiknak,** aki ma megvált a moztól. Megérdemelte, hogy pártoljuk.

— **Hoover elnök magyarországi származása.** Ismeretes, hogy Hoover elnök már évekkel ezelőtt megbízott egy német tanárt, hogy családja eredetét kutassa fel. Ennek a nagy munkának eredményeképpen kétségkívül bebizonyult, hogy Hoover ősei valamikor Svájcban laktak és tisztességes iparos emberek voltak, többnyire molnárok. A kutatás azonban tovább tartott s most azt derítette ki, hogy Hoover egyik őse a magyarországi Pozsony közelében egyik faluban született s onnan vándorolt ki Németországba, ahonnan azután az egyik ős, akinek akkor még Huber volt neve, Amerikába vándorolt.

— **A trafikosok nem kötelesek városi taxát fizetni.** Rendkívül érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a Semmitőszék egy konkrét ügyben. Egy bucaresti trafikos adott be felfolyamodást az itélőtábla döntése ellen, amely arra kötelezte őt, hogy kereskedelmi vállalati jövedelme után fizesse be a városi taxát. A Semmitőszék helyet adott a felfolyamodásnak és kimondta, hogy olyan esetben, midőn a pénzügyi hatóságok megállapítják a monopolcikknek kizárólagos árusítását, a trafikos nem tekinthető kereskedőnek, hanem csak a monopol bizományosának. Ennek fogva üzete nem eshetik a kereskedelmi vállalat jövedelmeire vonatkozó városi taxa alá.

Március 5-én nyílik meg a mozgószínház Kirizs Sándor kezelésében.

Március 5 és 6-ikán a szezon legjobb slágere kerül filmre. Felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Az orvos csókja.** Az orvos szájon csókolta betegét, egy 17 éves leányt, aki miatt panaszt emelt a betegpénztár igazgatósága előtt. Hannoverben történt az eset. A betegpénztár igazgatósága lefolytatta a vizsgálatot, az orvos nem tagadja, hogy minden úgy történt, ahogy a fiatal leány feljelentésében előadta. Erre a betegpénztár azonnali hatállyal megfosztotta állásától az orvost. Másodfokon a birodalmi törvényszék elé került az ügy. A birodalmi törvényszék ítéletében a következőket állapította meg: Az orvosnak nem szabad megcsókolnia ágyban fekvő leány páciensét. Egy ilyen csók véttség a kari tisztesség és erkölcs ellen. Ha egy orvos azonban mégis elkövet ilyesmit, akkor szolgáljon számára méltóság, hogy spontán támadt érzésének hatása alatt cselekedett. Egy ilyen cselekedet nem jogosítja fel a betegpénztárt arra, hogy az orvost állásából elmozdítsa.

— **Amerika is rálépett az infláció útjára.** Hetek óta tartó tárgyalás után az amerikai képviselőház elfogadta a hitel kiterjesztési törvényt, mely hova tovább egész Európát izgalomba hozza. Ez a törvény tulajdonképpen burkolt formája az infláció útjára való rálépésnek. A terv felvetése alkalmával Franciaország azzal a retorzióval akart élni, hogy megkezdte az amerikai aranyelvonást és eddig nem kevesebb, mint tizenegy szállítmány ment ki Amerikából körülbelül 140 millió dollár értékben. Az amerikaiak azonban, úgy látszik, tisztában vannak és számoltak a francia retorzióval, amit az bizonyít, hogy a törvény parlamenti tárgyalása alkalmával az egyik demokrata képviselő így kiáltott fel: — Franciaország meg vigye a pénzt és aztán — menjen a pokolba! Londonban tisztában vannak azzal, hogy a hitelkiterjesztési törvény Amerikában előbbutóbb inflációhoz vezet. Angol kormánykörök állandó telefoni és kábel összeköttetést tartanak fenn a Wall Steettel, hogy minden pillanatban készen álljanak arra, hogy a dollár és a font, a két arany alap nélküli világvaluta, összekötkezzenek. Angliában meg vannak győződve arról, hogy ha a dollár ugyanúgy, mint a font, a maga arany-alapjáról letér, a világ pénzügyi problémáit közös nevezőre lehet hozni. Ennek a nagy horderejű törvény-megszavazásának kell tu ajdonítani, hogy MacDonald, aki gyengélkedik, nem utazott el, mint ahogyan orvosai kívánták, Londonból, hanem továbbra is permanenciában az angol fővárosban marad.

KÖZGAZDASÁG.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet magyarországi tanulmányi kirándulásának tudnivalói.

Az EGE március hó 15-23 napjain a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából Magyarországra gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, amelyen úgy férfiak, mint nők vehetnek részt, amennyiben az alábbi feltételeknek eleget tesznek.

A kiránduláson való részvételi szándék legkésőbb március hó 5-ig bejelentendő az EGE titkári hivatalához (Kolozsvár, Attila u. 10). A bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a jelentkező 1. állampolgársági bizonyítványa, hiteles másolatban, 2. személyazonossági, 3. ügyességi és 4. adónemtartozási bizonyítványa, 5. férfiaknak katonabizonyítványa, 6. gyermekeknek szülői beleegyezése, asszonyoknak férji beleegyezés közjegyzői hitelesítéssel ellátva, 7. erkölcsi bizonyítvány, 8. két db. fénykép. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj is beküldendő. A részvételi díjban bennefoglaltak: az utlevél szerzés költségei, a vizum díja, a vasuti jegy ára határtól-határig számítva, az összes szállodai költségek, borral-alkolokkal, a kiállítás területére kétszeri belépésre jogosító igazolvány, a kedvezményekre jogosító igazolvány ára, stb. Az utlevél szerzéséről az EGE gondoskodik.

A részvételi díj többféle csoportosításban van összeállítva, aszerint, hogy a jelentkezők csak Budapestre mennek, vagy a vidéki kiránduláson is résztvesznek. Akik Kolozsvártól Budapestig és vissza Kolozsvárig óhajtnák jegyeiket megváltatni, az alább feltüntetett árakon felül még 500 L-t kell beküldjenek. A részvételi díjak a következők:

Az I. csoport 1280 leu, azok részére, akik vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

A II. csoport 2200 leu, azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapesten elszállásolást igényelnek. A III. csoport 2000 leu, azok részére, akik a vidéki kiránduláson résztvesznek, de Budapesten nem tartanak igényt elszállásolásra. A IV. csoport 3000 leu, azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és részt vesznek a vidéki kiránduláson. Az utazás kellő számú jelentkező esetén külön vasuti kocsiban történik.

Nagy anyaga lesz a budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat-csoportjának.

A március 17—21-én tartandó, budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat csoportjába eddig érkezett bejelentések alapján örömmel állapítható meg, hogy a tenyészállatkiállítás teljes sikere máris biztosítva van. A bejelentések száma a mai rossz gazdasági viszonyok mellett jogosult reményeket messze túlhaladja. A bejelentett anyag minősége Magyarország állattenyésztésének magas színvonalát fogja igazolni. A kiállításon az európai államok vasut társaságai nagy kedvezményeket nyújtottak. A CFR a visszautazásánál 50% kedvezményt nyújt a kiállítást látogatók számára. Az Erdélyi Gazdasági Egylet március 15—23-ig csoportos kirándulást rendez Budapestre, amelynek tudnivalóit postabélyeg ellenében készpénzzel közli az EGE (Kolozsvár Attila u. 10). Az utazási kedvezményekre jogosító igazolvány úgy az EGE-től, mint bármely menetjegyirotától beszerezhető.

Legujabb.

(Lapzártakor érkezett jelentéseink.)

Nagy légi harcok Sanghai felett.

Tegnap Sanghay felett egy 26 gépből álló repülőraj jelent meg, mire öt kínai repülőgép szállott fel és felvette a harcot.

A rettenetes légi harcban mind az öt kínai repülő harcképtelen lett és lezuhant. Erre a japánok a kínai hangárookra és municions raktárookra bombát dobtak le és azokat elpusztították.

A japánok döntő győzelemre készülnek.

Sanghay előtt 100.000 japán áll.

A ráckevei közjegyző gyilkosa.

A lapok beszámoltak a sepsiszentgyörgyi születésű dr. Miklós Zsigmond ráckevei közjegyző meggyilkolásáról. Tegnap az elbocsátott közjegyző-helyettes személyében megkerült a gyilkos.

Csikszeredaiak a magyar fővárosban.

Tegnap érkezett Budapestre a csikszeredaiak jéghekké csapata, hogy megmérkőzzék a budapesti korcsolyázó egylettel. A székelyeket, akiknek kapitánya dr. Balogh János, nagy ünneppel fogadták.

A város hivatalos hirdetései

Primăria Comunei Urb. Târgul-Săcușesc.

No. 533/1932.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că primăria orașului Târgul-Săcușesc Jud. Treiscaune va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate la 19 Martie 1932 ora 10 a. m. în cabinetul primarului pentru vânzarea a 231 buc. brazi doborâți de vând în cantitate de 412 m. c. în pădurea Capreana Slănic Jud. Bacău, pentru prețul de strigare de 34255 leu.

Garanția de 10% se va depune la caseria primăriei sau la mâna comisiei de licitare.

Caietul de sarcini se poate vedea la primăria orașului în orele oficiale în biroul registraturii.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 88-110 din Legea contabilității publice.

Târgul-Săcușesc, la 9. Februarie 1932.

Președ. Com. Int.:
(ss) Dr. V. Bidu

Secretar Gen.:
(ss) R. Cosma

No. 5272/1931.

Publicațiune de licitație.

Primăria orașului Târgul-Săcușesc publică licitație publică minuendă pe ziua de 19 Martie 1932 ora 10 a. m. cu oferta închise și sigilate pentru procurarea rechizitelor de birou și imprimatelor necesare primărie pe anul 1932.

Ofertele se vor redacta în limba oficială separat pentru rechizitele de birou și separat pentru imprimat.

Ofertanții vor depune odată cu ofertele și o garanție de 2000 Lei. Garanția se poate depune și în ziua licitației la mâna comisiei.

Caietul de sarcini se poate vedea la primăria orașului în biroul registraturii în orele oficiale.

Licitatia se va ține în conformitate cu dispozițiunile Art. 88-110 din L. C. P.

Târgul-Săcușesc, la 20. Febr. 1932,

Președ. Com. Int.:
(ss) Dr. V. Bidu.

Secretar Gen.:
(ss) R. Cosma.

Hirdetéseket jutányos árban közöl a Székely Ujság

Convocare.

Președinția Comitetului școlar dela Gimn. de fete cu onoare convoacă membrii Comitetului la adunarea generală, ce se va ține în localul școlii (sala de gimn.) în ziua de 6 Martie a. c. ora 11 a. m. Dacă la data de mai sus nu se va întruni majoritatea membrilor, adunarea se va ține în Dumineca viitoare (13 Martie) cu orice număr de membri. — Obiect: Aprobarea contului de gestiune 1931.

Meghívó.

A Tg.-Săcușesci állami leánygimnázium mellett működő „Comitetul școlar” összes tagjait az 1932 március 6-án délután 11 órakor az intézet tornatermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívja az elnökség.

Ha a gyűlést azon okból, hogy a tagok többsége nincs jelen, a kitűzött időről el kellene halasztani, úgy az a következő vasárnap (március 13-án) bármely létszámmal megtartatik.

Tárgy: Az 1931 évi számadások bemutatása.
Tg.-Săcușesc, 26. Febr. 1932.

Dr. V. Bidu
medic primar al spit. lui, președinte

M. Olteanu
dir. secr.

NYILT-TÉR)

Köszönet.

F. hó 20-án tartom az utolsó mozielőadást. Ez alkalommal köszönetet mondok az igen tisztelt közönségnek szíves pártfogásáért, tekintet nélkül arra, hogy páholy, vagy karzati látogató volt.

Köszönetet mondok a velem szemben tanúsított jóindulatáért a város mindenkori vezetőségének és tisztikarának, valamint a velem érintkezésben állott összes hatóságoknak és a helyi lapszerkesztőknek.

A Concordia, Ero, Paramount és filmcentrál filmházak vezetőinek szíves támogatásukért mondok köszönetet. Köszönettel tartozom munkatársaimnak és személyzetemnek fáradtságos, felelősséggel járó és mindenkor kifogástalanul végzett munkájáért pedig, nem mint apa, de mint főnök mondok köszönetet gépészemnek, Ginónak.

Id. Gallotsik Vilmos.

Ugy egészséges egyéneknek, mint gyomor, vese, máj és bőrbetegségek ellen, ha meg akarja óvni egészségét használja kurának a

Több kiállításon kitüntette!

Tisztelettel: BRAȘOVEANU JÁNOS vendéglős, a „Horgász”-borviz bérloje. - Târgul-Săcușesc.

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcușesc (Kézdivásárhely) 1932.

A „RÉPÁTI” - BORVIZ

a mai viszonyoknak megfelelően

Olcsóbb lett.

**

Kapható minden vendéglőben és fűszerüzletben!

Utolsó válasz Berde Béla áll. tanítónak Albis.

Végre megszólalt Tanító ur! És amint iratja, csak azért most, mert azt várta, hogy az iskolai pénz elutaladása miatt a vizsgálat meg kell, hogy induljon. Már a kezdet hazugság! Azért csak most, mert az Ön által készített választ az újságok egyike sem közölte, lévén az egy szóval nem illethető firkantmány. És végre talált valakit, a ki az Ön kívánságának megfelelően közölhető cikket irt.

Ön most megelégedett és boldog ember, Hát hogyne, mikor abba a helyzetbe került, hogy egy jól sikerült nyitási cikk babérain pihenhet. Bocsásson meg, ha ily rövid idő alatt üröm cseppen bele.

Nem is olyan „hitvány rágalom” az a bizonyos beiratási díj história. S ha már ennyire vagyunk, arra kell kérjem, hogy olvassassa el valakivel az általam irt cikk 1. pont alatti részét, — mert úgy látom Ön nem érti — és magyaráztassa meg azt, hogy ilt Önnek kell tisztázni magát. Levelemben is, melyre válaszoltam, azt írta: „ezért be fogom perelni.” Nem perelt és nem is fog perelni tanító ur az Ön által nagyon helyes indokok alapján. Az általam közölt cikk után próbált ugyan elszámolni az iskolaszék előtt, de sajnos Önre nézve eredménytelenül. Pereljen be hát Tanító ur! Vagy a „hitvány rágalom”-mal elintézte?

Ön tehát megindokolá levele azon részét, hogy „Kisbbségek legkisebb személye”.

„A maksai országuti eset” annak idején nem volt olyan „eset,” ami miatt Önök megbotránkoztak. Látja Tanító ur, az én férfiasságomhoz hozzá mer szólni most, akkor nem, mert úgy, a hogy, jóban voltunk. Pedig tanu hatott volna tölem abból az esetből is, mikor a „naccságos asszony”-át minden jóletünk mellett is nyilvánosan fel kellett szólítanom trágár — nem modern — beszéd tárgyainak beszüntetésére. Egy kis sirás, de az eredmény megvolt. Ritkábban fordult elő.

A fenti esetet tehát ha akkor Ön is elítéli, hátha rám nézve is eredménye lett volna? Hátha akkor nem történt volna meg a Magával szembeni eset sem, amely, mint jól tudom, a Kir. ügyészsegnél van folytatás képen. Tudom és éreztem hatását febr. 1-én, amikor házkutatás nálam és egy egész napig tartó kihallgatás volt a faluban. És miért? A Tanfelügyelő urnál aljas hazugsággal befeketített engem. En ezt Sepsiszentgyörgyön meg tudom és egész napi rettenetes lelkiállapot után hazaérkezésemkor egyenesen

Önhöz megyek, hogy kérdőre vonjam hazugsága miatt. Ön „férfiasan” nem mer szembe nézni velem, szintén „férfiasan” bezárkózik második szobájába. Akkor a gyávaság nyilvánult meg Önél; január 13-án a St.-Gheorghe Politiához feladott levelében az Ön szavaival élve, a „hitvány rágalom” neveltséges vádja szerint megakartam gyilkolni. És az erre felsorakoztatott tanúi mind meghazudtolták Önt, pedig ugyancsak jól megvoltak dolgozva, úgy-e Tanító ur? Egy tanu maradt, az is az Ön cselédje.

Társadalmi életünkben Önt is ismerik? Hát ez igaz, ezért zárult be sok ajtó előttük. Ezért tette ki az albisi Nőszövetség tisztújító közgyűlése a „naccságos asszony”-t a tisztikar kebeléből.

S hogy nekünk fáj az a „naccságos” cím? Ne legyen beképzelt Tanító ur! Mi Önöktől semmit sem irigyelünk, csupán sajnálni tudjuk, hogy ennyire neveltségessé tesz magukat a falu népe előtt. Hány, meg hány rendreutasítás bizonyítja, — az iskolás gyermekek még taslit is kaptak érte, — hogy a „tanítóné asszony” nem helyes, a nagyságos illeti. Mi lenne, ha kívánnák? Borzasztó még elgondolni is. Így néz ki tehát az a bizonyos distingválás!

Sokat tanulhatott volna Tanító ur az elődje, Hatházy Samu példáján. Ők nem voltak nagyságosok, de igazi néptanítói munkásságuk a falu életében maradandó nyomot hagyott hátra, annyira, hogy a falu apraja-nagyja márványnál is értékesebb emléket ajándékozott nekünk, visszaohajtó, igazi szeretetet. S kérdezem: Ön is ilyen emlékeket hagyott Maga után Márkosfalván és ilyen fog hagyni itt? Igen, hogy olyant, melyre sok gyermek még öreg napjaiban is emlékezni fog. S mert a falu népe oly nagyon megtisztelti Önöket, (ezt nem tudom, hogy viccből írta-e?) már arról is hallottam, hogy elmenése alkalmával diszkapu lesz a faluvégén felállítva. A dálnokiak pedig — hová Ön készül — lovas bandériummal fognak Ön után jönni.

S mert azt írja, többet nem válaszol, utolsó alkalmat megragadva, kívánom Önnek, hogy okulva az eddigi állomáshelyein szerzett tapasztalatokból, igyekezzen egy kis jobb modort (még a „decik” mellé is) elsajátítva, beilleszkedni azok társaságába, a kiktől tanulhat és a kiktől példát vehet.

Albis, 1932. február 22.

Turóczy Árpád
ref. kántor-tanító.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

HORGÁSZ

gyógy- ásvány vizet

Ugy tisztán, mint akármilyen fajborral vegyítve, kellemes, üdítő, jóízű és talán

Kapható minden kereskedésben

Jól kezelt, kitűnő minőségű fajborok

házhöz jutányos árban kaphatók!